

Remissyttrande över SOU 2025:123 – Skärpta villkor för friskolesektorn

Mora kommun för- och grundskoleförvaltning har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet SOU 2025:123 – Skärpta villkor för friskolesektorn. Kommunen delar utredningens övergripande ambition att stärka kvaliteten i utbildningssystemet och säkerställa att offentliga medel används på ett ansvarsfullt sätt. Samtidigt vill kommunen uppmärksamma vissa konsekvenser som förslagen kan få för kommunens ansvar när det gäller tillsyn, planering och dimensionering av utbildnings- och omsorgsverksamheter.

I många kommuner utgör mindre fristående verksamheter, såsom föräldrakooperativ eller ideellt drivna organisationer, ett viktigt komplement till den kommunala verksamheten. Dessa verksamheter drivs ofta med begränsade administrativa resurser och med ett betydande inslag av ideellt arbete. De föreslagna kraven på utökad ägar- och ledningsprövning, mer omfattande tillståndsförfaranden samt ökade administrativa skyldigheter riskerar därför att innebära en oproportionerligt stor belastning för mindre huvudmän.

Kommunen har ett övergripande ansvar för att säkerställa att barn och elever erbjuds plats i förskola och skola. Den statliga tillsynen över fristående skolor utövas i huvudsak av Skolinspektionen, medan kommunen har tillsynsansvar för fristående förskoleverksamheter och fritidshem. De föreslagna förändringarna innebär att kommunen i praktiken behöver följa och analysera beslut om etablering, förändringar och eventuella nedläggningar av fristående verksamheter i högre utsträckning. Detta kan leda till ökade krav på samordning, informationsutbyte och strategisk planering.

Förslagen om att vissa förändringar i verksamheten, exempelvis förändringar i verksamhetens omfattning eller lokalisering, ska kräva nytt godkännande kan också påverka flexibiliteten i fristående verksamheter. För kommunen kan detta innebära svårigheter i den långsiktiga planeringen av både skol- och förskoleplatser. I mindre kommuner kan en enskild fristående verksamhet ha stor betydelse för den lokala kapaciteten, vilket gör att förändringar i sådana verksamheter kan få betydande konsekvenser för kommunens planeringsförutsättningar.

Mot denna bakgrund bedömer Mora kommun för- och grundskoleförvaltning att det i det fortsatta lagstiftningsarbetet är viktigt att säkerställa god samordning mellan statlig tillsyn och kommunernas planerings- och tillsynsansvar. Det är även angeläget att regelverket utformas så att det inte i onödan försvårar för mindre huvudmän att

bedriva verksamhet, särskilt i kommuner där sådana verksamheter utgör en viktig del av det lokala utbildnings-, omsorgs- och fritidshems utbudet.

Sammantaget finns en risk att regelverket, trots goda intentioner, kan bidra till att mindre och ideellt drivna skolor får svårare att bedriva sin verksamhet. I mindre kommuner kan detta i sin tur påverka tillgången till skolplatser och minska mångfalden i utbildningsutbudet.

Mot denna bakgrund anser Mora kommuns för- och grundskoleförvaltning att det i det fortsatta lagstiftningsarbetet bör övervägas hur regelverket kan utformas så att tillsyn och kontroll stärks utan att mindre och ideellt drivna huvudmän missgynnas oproportionerligt. Särskild hänsyn bör tas till de förutsättningar som råder i mindre kommuner.

Vänliga hälsningar

Annette Lassus

Skolchef

2026-03-24

annette.lassus@mora.se